

Uitgangspunten van de school ten aanzien van pesten

Op Revus Wijk vinden we het belangrijk dat iedereen zich prettig en veilig voelt. Er wordt door docenten, medewerkers en leerlingen gewerkt aan een fijne sfeer in de klas, in het leerhuis, in de aula en op het schoolplein als er pauze is en na schooltijd. Een veilig klimaat is een voorwaarde voor goed leren.

De school accepteert geen pestgedrag. De school heeft de opdracht om waar mogelijk pestgedrag te voorkomen en indien pestgedrag voorkomt, adequaat te handelen zowel op het niveau van de pester als het pestslachtoffer en de andere betrokkenen.

Kenmerken van pesten

“Pesten is een vorm van herhalende, proactieve agressie waarbij één of meerdere personen met opzet één of meerdere andere personen schade toebrengen. In deze negatieve situatie kan de schade direct worden aangebracht, door fysiek contact of schelden, maar ook indirect, zoals roddelen en het opzettelijk uitsluiten van het slachtoffer. Er is bij pesten sprake van een uit balans zijnde verhouding in kracht tussen de dader en het slachtoffer.”

Pesten kent veel verschijningsvormen. Dit zijn de hoofdcategorieën waarin pestgedrag kan worden onderverdeeld:

- Fysiek: slaan, schoppen
- Verbaal: uitschelden, belachelijk maken
- Materieel: spullen vernielen, spullen kwijtmaken
- Non-verbaal: dodelijke blikken, rollende ogen
- Sociaal: buitensluiten, negeren
- Digitaal: cyberpesten, bijvoorbeeld via sociale media
- Plagen is pesten als het als zodanig ervaren wordt

Een brede aanpak: slachtoffer, dader, meelopers, zwijgende middengroep en overige omstanders

Preventie: de school zet diverse middelen in om pesten vóór te zijn:

Er is een team van mensen met expertise om de pestsituatie te voorkomen, aan te pakken en te beëindigen. Daarnaast zijn ook activiteiten gericht op een veilig schoolklimaat. Met name noemen we hier:

- De tutor: hij/zij staat in nauw contact met de klas en de individuele leerlingen. Hij/zij weet als geen ander wat er omgaat in de klas, en wat de sociale verhoudingen zijn. Voor tutores die te maken hebben met brugklassen of (deels) opnieuw samengestelde klassen is de start van een nieuw schooljaar of de Week Tegen het Pesten (jaarlijks in september) een goed moment om te komen tot het opstellen van een antipestplan. Houd daarbij de stadia van groepsvorming in gedachten:

storming – forming – norming. Aan welke afspraken gaan de leerlingen zichzelf en elkaar houden en waarom? Het werkt uiteraard het beste als de leerlingen zelf de regels opstellen in positieve bewoordingen; dus niet 'wat doen we niet', maar 'wat doen we wèl'. Gedurende het hele jaar is het van belang dat de tutor samen met de klas werkt aan blijvende positieve groepsdynamiek.

- De anti-pestcoördinator: hij/zij helpt met het voorkomen en bestrijden van pesten. Hij/zij ondersteunt hierbij ook tutoren en docenten bij de taak om pesten te bestrijden. Hij/zij beheert tevens het mailadres meldpuntpesten@reviouswijk.nl waar ouders en leerlingen signalen van pesten kunnen melden. Dit melden kan ook anoniem.
- Schoolmaatschappelijk werk: Revious Wijk heeft een schoolmaatschappelijk werkster, waar leerlingen terecht kunnen wanneer zij (psychische) problemen ondervinden als gevolg van pesten.
- De schoolleiding is zeer alert op het schoolklimaat. Bij aanhoudend pestgedrag grijpen afdelingsleiders, de teamleider Begeleiding & Ondersteuning en directie in om pestgedrag te stoppen. Hierbij horen goede omgangsvormen: niet schelden, niet discrimineren, iedereen hoort erbij. Ook als pesten buiten de grenzen van school voorkomt, kunnen wij maatregelen treffen.
- Buiten de school vindt nauwe samenwerking plaats met maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, politie, jeugdzorg en Stichting Binding. Deze en andere instanties bieden lessen aan op school over het omgaan met sociale media.
  - Over diverse aspecten van liefde en verliefdheid (Lessen in Liefde), met als doel tolerantie en inclusiviteit.
  - In de brugklassen wordt de cursus Rots en Water aangeboden, met als doelstelling het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen van agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag en pesten of gepest worden.
  - Medewerkers worden geschoold in het herkennen en versterken van groepsdynamiek en het ontwikkelen en bewaken van een veilig klassenklimaat.
- Ouders worden d.m.v. ouderavonden betrokken bij het voorkomen van pestgedrag. We maken hen bewust van online activiteiten van hun kinderen en de gevolgen die uitingen op social media kunnen hebben op hun kind of andere leerlingen.
- De samenwerking tussen teamleider B&O, anti-pestcoördinator en vertrouwenspersonen wordt regelmatig onderhouden. De vertrouwenspersoon ondersteunt leerlingen bij klachten over grensoverschrijdend gedrag.
- We werken indien mogelijk volgens het gedachtengoed van de No Blame methode. Er zijn plannen voor scholing van medewerkers in deze methode.

Drie eisen bij de aanpak van pesten

Aan een goede aanpak van pesten worden drie eisen gesteld. Ten eerste is het belangrijk dat alle betrokken partijen bij de aanpak ingeschakeld worden (de zogenaamde vijfsporenaanpak). De tweede eis is dat het probleem structureel wordt aangepakt, dat wil zeggen: via de trits **signaleren, analyseren, een plan opzetten en uitvoeren**, en **evalueren**. De laatste eis is dat de aanpak leidt tot een blijvende attitudeverandering, door de zogenaamde PDCA-cyclus (plan – do – check – act).

De vijfsporenaanpak

1. Hulp voor de gepeste leerling.
2. Correctie en hulp voor de pester (en de meelopers). Pesten heeft altijd gevolgen voor de pester.
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep.
4. De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak om pesterijen te stoppen.
5. Ondersteuning voor personeel om adequaat pesten aan te pakken.

Deze aanpak heeft alleen kans van slagen als alle vijf sporen actief zijn, inclusief de verantwoordelijke volwassenen.

Van een goed gesprek tot vertrek

Sanctieladder Pesten¹

De gedachte achter de Sanctieladder Pesten is dat de mazen van het net steeds kleiner worden voor leerlingen die negatief sociaal gedrag vertonen.

Fase 1

Individuele gesprekken met betrokken leerlingen (pestslachtoffer, pester, meeloper) onder leiding van de tutor. De gesprekken met de pester en meeloper hebben een waarschuwende functie. Doel van de gesprekken: afspraken maken over gewenste gedragsverbetering binnen een vastgestelde termijn. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd in Somtoday. Ouders van de partijen worden geïnformeerd over de pestsituatie en de gemaakte afspraken. Anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de tutor over de pestsituatie en de afspraken. In overleg wordt een samenhangende aanpak ontworpen. De tutor en het team investeren in de veilige sfeer in de klas (groepsdynamiek). Om de afspraken te borgen en de veiligheid te vergroten wordt ook een steungroep benoemd: leerlingen die een corrigerende rol op zich nemen als het toch dreigt weer mis te gaan. Deze actie is onderdeel van de no blame methode.

Fase 2

Proefperiode 1: De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de tutor over een periode van één tot drie weken (naar keuze). Elk nieuw pestincident wordt bij de tutor gemeld en vastgelegd in Somtoday. De anti-pestcoördinator checkt bij de ouders van het gepeste kind of zij een positieve verandering merken.

Fase 3

Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede serie individuele gesprekken met vooral de pester, meelopers en ouders onder leiding van de tutor en de teamvoorzitter. Nieuwe pestincidenten uit fase 2 en overtredingen uit fase 1, vormen de input voor deze gesprekken. Daarom is het vastleggen van herhaalde pesterijen in fase 2 van groot belang. Pesters krijgen opnieuw één tot drie weken om hun gedrag aan te passen. Tevens kan begeleiding (sociale vaardigheidstraining, agressiereductie) ingezet worden om wel tot

---

¹ Anke Visser – Het zakboek voor anti-pestcoördinatoren, 2022

gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er pedagogische strafmaatregelen genomen tegen de pesters en meelopers. Afspraken en maatregelen worden vastgelegd in Somtoday. (Aandacht voor) de groepsdynamiek en de steungroep spelen ook hier weer een grote rol.

De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de tutor. Samen stellen zij eventueel de samenhangende aanpak bij.

Fase 4

Proefperiode 2: De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de tutor over een termijn van één tot drie weken. Elk nieuw pestincident wordt bij de tutor gemeld en vervolgens vastgelegd in Somtoday. De anti-pestcoördinator checkt de stand van zaken bij de tutor en bij de ouders van het gepeste kind.

Fase 5

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een interne schorsing aan de pester (en meelopers) opgelegd door de schoolleiding. Tevens wordt verplichte begeleiding ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in Somtoday. Ouders en de pester worden geïnformeerd over deze interne schorsing. Samen met de anti-pestcoördinator wordt de samenhangende aanpak bijgesteld.

Fase 6

Indien het pestgedrag toch aanhoudt na bovenstaande acties, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers rondom de pester en eventuele meelopers.

Informatie op internet

www.meldknop.nl

www.digitaalpesten.nl

www.mediaopvoeding.nl

www.digibewust.nl/

www.stoppestennu.nl

www.internetsporen.nl